

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 30-го Мая. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 30-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24 го Мая.

Высочайшими Грамотами, 21-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы: Начальникъ Штаба Корпуса Путей Сообщенія, Генераль-Лейтенантъ *Мисюдовъ*, и непремѣнный Членъ Военно-Медицинскаго Ученаго Комитета, Двора Его Императорскаго Величества Лейбъ-Медикъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Докторъ Медицины и Хирургія *Арендтъ*, Кавалерами ордена Св. равноапостольнаго Князя Владимира 2-й степени; Членъ Общаго Присутствія Провіантскаго Департамента, Генераль-Маіоръ *Бутурлинъ*, Кавалеромъ ордена Св. Анны 1 й степени, Императорскаго короною украшеннаго; Вице-Директоръ Императорской Военной Академіи, Генераль-Лейтенантъ *Ренненкампфъ*, Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Бѣлаго Орла; Директоръ Артиллерійскаго Департамента Военнаго Министерства, Генераль-Маіоръ *Яковлевъ*, Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Св. Станислава 1 й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 8-го Мая, Попечитель Московскаго Учебнаго Округа и Московской Екатерининской Больницы, Генераль-Адъютантъ Графъ *Строгановъ 1-й*, назначенъ Членомъ Попечительнаго Совѣта Заведеній Общественнаго Призрѣнія въ Москвѣ, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи и должностяхъ.

— Дѣвица *Евгенія Сенявина*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволить: находящихся на воспитаніи при родителяхъ и родственникахъ солдатскихъ дѣтей, коимъ воспрещено было 68 ст. част. II книги I Свод. Военныхъ Постанов., обучаться въ Гражданскихъ Учебныхъ Заведеніяхъ, — допускать впередъ къ обученію во всѣ приходскія училища.

Чрезвычайные неурожаи во многихъ государствахъ западной Европы произвели тамъ не только недостатокъ въ хлѣбѣ, но и голодъ. Слѣдствіемъ того были необыкновенное требованіе хлѣба всякаго рода изъ Россіи, и, при такомъ требованіи, возвышеніе цѣны его при нашихъ портахъ, и особливо въ Петербургѣ. Это событіе, выходящее изъ обыкновеннаго порядка дѣлъ, не могло укрыться отъ заботливости Государя Императора. По Высочайшему повелѣнію Его Императорскаго Величества, Господинъ Министръ Финансовъ пригласилъ къ себѣ, 10-го сего Мая, глав-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 24-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata, 21-go Kwietnia, Najłaskawiej mianowani zostali; Naczelnik Sztabu Korpusu Komunikacyi Dróg, Jenerał-Porucznik *Miasojedow*, i Członek stały Wojenno-Medycznego Komitetu Naukowego, Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI Lejb-Medyk, Rzeczywisty Radzca Stanu, Doktor Medycyny i Chirurgii, *Arendt*, Kawalerami Orderu Św. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 2-jej klasy; Członek Ogólnego Zarządu Departamentu Prowianckiego, Jenerał-Major *Buturlin*, Kawalerem Orderu Św. Anny 1-jej klasy z Koroną CESARSKĄ; Wice-Dyrektor CESARSKIEJ Akademii Wojennej, Jenerał Porucznik *R-wienkampf*, Kawalerem CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO Orderu Orła Białego; Dyrektor Departamentu Artylleryjskiego Ministerstwa Wojny, Jenerał-Major *Jakowlew*, Kawalerem CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 8 go Maja, Kurator Naukowego Okręgu Moskiewskiego i Moskiewskiego Szpitalu św. Katarzyny, Jenerał-Adjutant Hrabia *Stroganow 1-szy*, mianowany został Członkiem Rady Opiekunczej Zakładów Powszechniej Opieki w Moskwie, z pozostaniem w dotychczasowych godnościach i obowiązkach.

— Panna *Eugenia Sieniawin*, Najłaskawiej mianowaną została Frejliną JEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

— Jego CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: znajdujące się na wychowaniu przy rodzicach i krewnych, dzieci żołnierskie, którym zabroniono było, art. 86 części II Xięgi I Zbioru Postan. Wojennych, pobierać nauki w zakładach Naukowych Cywilnych, przyjmować nadal dla nauki do wszystkich szkół parafijalnych.

Nadzwyczajne nieurodzae w wielu państwach zachodniej Europy spowodowały tam nie tylko niedostatek zboża, ale też i klęskę głodu. Ztąd wynikło nader wielkie potrzebowanie zboża wszelkiego rodzaju z Rossyi, a przy takim potrzebowaniu, podwyższenie cen w naszych portach, a mianowicie w Petersburgu. Okoliczność ta, wychodząca ze zwykłego porządku rzeczy, nie mogła ujsć troskliwości NAJJAŚNIEJSZEGO PANA. Z rozkazu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, P. Minister Skarbu wezwał do siebie, 10 go Maja, główniejszych kupców 1-jej gildyi, handlujących zbożem w Petersburgu, a mianowicie: *Demetryusza*

нѣш ихъ торговцевъ хлѣбомъ въ Петербургѣ, купцовъ 1-й гильдіи: Дмитрія Полежаева, Николая Терликова, Николая Харикова, Ивана Струнникова и купеческаго сына Илью Тюленева, и лично объяснилъ имъ Высочайше изъявленное ему желаніе Государя Императора, чтобы изъ хлѣбныхъ запасовъ, какіе при нынѣшнемъ требованіи будутъ доставлены въ С. Петербургъ оптовымъ торговцамъ, постепенно отдѣляема была, примѣрно, десятая часть, для продажи мѣстнымъ обывателямъ по умѣреннымъ цѣнамъ.

Приглашенные Г-мъ Министромъ Финансовъ хлѣбные торговцы съ глубочайшимъ благоговѣніемъ услышали объясненное имъ желаніе Августѣйшаго Отца своихъ подданныхъ, и, съ свойственной Русскимъ готовностью на все доброе и прекрасное, единодушно обязались сами и выразили увѣренность, что также обяжутся другіе хлѣбные торговцы, отдавать десятую часть всякаго принадлежащаго имъ хлѣба для продажи въ С. Петербургѣ по умѣреннымъ цѣнамъ.

Отзывъ хлѣбныхъ торговцевъ былъ доведенъ Г-мъ Министромъ Финансовъ до Высочайшаго свѣдѣнія, и удостоился особеннаго Монаршаго благоволенія.

Хлѣбные торговцы не замедлили составить актъ, гдѣ изложили принимаемую ими на себя обязанность, и съ подписями почти всѣхъ своихъ собратовъ по оптовой торговлѣ хлѣбомъ, представили Г. Министру Финансовъ. Въ дополненіе къ тому, 15-го сего Мая доставили они Г. Министру Финансовъ другой актъ, съ означеніемъ въ немъ цѣнъ, по которымъ готовы они продавать хлѣбные запасы свои, на изложенныхъ ими тутъ же правилахъ, по слѣдующимъ цѣнамъ: муку ржаную по 5 руб. 50 коп. за кулъ, овесъ по 3 р. 75, и крупу грѣчневую по 6 руб. серебромъ за четверть; для самой же продажи предполагали они предоставить Городской С. Петербургской Распорядительной Думѣ назначить въ каждой части города, сколько будетъ нужно, купцовъ, извѣстныхъ своею добросовѣстностью, для выдачи обывателямъ свидѣтельствъ, гдѣ было бы означено, кому, сколько и какого рода хлѣба должно быть отпущено. По такому свидѣтельству Береговая Контора выдаетъ записку на имя торговца, отъ котораго можно получить требуемое количество хлѣба по установленной цѣнѣ.

Г. Министръ Финансовъ, находя назначаемыя торговцами цѣны весьма уменьшенными сравнительно съ существующими нынѣ, а правила для продажи хлѣба обывателямъ удовлетворительными, повергалъ все сіе Всемилостивѣйшему воззрѣнію Его Императорскаго Величества, испрашивая Высочайшаго соизволенія сообщить предположенія хлѣбныхъ торговцевъ Г-ну Санктпетербургскому Военному Генералъ-Губернатору, для предложенія Городской Распорядительной Думѣ къ надлежащему исполненію.

Государь Императоръ, изъявивъ на то Высочайшее соизволеніе, на всеподданнѣйшей докладной запискѣ, въ 16-й день сего Мая, изволилъ собственноручно написать:

„Благодарить, и сказать моимъ добрымъ братьямъ, я инаго отъ нихъ не ожидалъ, я сердце ихъ знаю и этили горжусь.“

Такое выраженіе чувствъ Монарха къ Его вѣроподданнымъ останется навсегда однимъ изъ прекраснѣйшихъ событій счастливаго настоящаго и залогомъ великихъ дѣлъ въ будущемъ.

Изъ Риги пишутъ (въ тамошнихъ газетахъ) отъ 9-го Мая, что тамъ 850 кораблей ждутъ нагрузки хлѣба, для отвоза его въ Германію, Англію и Голландію. На пароходѣ „Александра“, содержащемъ сообщеніе между Ригой и Любекомъ, отправлено около 60-ти латовъ ржи.

ВНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.
Вѣна, 20 Мал.

Въ Австрійскомъ Наблюдателѣ обнародованъ Императорскій патентъ, коимъ подтверждаются статуты вновь учрежденной академіи наукъ. Академія будетъ состоять изъ 48 действительныхъ и 24 почетныхъ членовъ, и кромѣ того нѣсколькихъ членовъ-корреспондентовъ. Она будетъ раздѣляться на два отдѣленія, именно: отдѣленіе математическихъ и естественныхъ наукъ и отдѣленіе исторіи, языковъ и древностей. Академія будетъ имѣть президента, вице-президента и двухъ

Полежаева, Николая Терликова, Николая Черычкова, Ивана Струнникова и сына купецкаго Елиаша Тюменева, и о свидѣлѣ имъ оубиіеіе, іе іеіе іеіеіеіе N. PANA, aby z tych zapasow zboza, ktore przy terażniejszém potrzebowaniu będą dostarczone do Petersburga dla handlarzy ogółowych, oddzielali stopniowo, naprzykład, dziesiątą część, dla przedawania miejscowym mieszkańcom podług cen umiarkowanych.

Везвани przez P. Ministra Skarbu kupey zbozowi wysluchali z najgłębszą czcią życzenia Najjaśniejszego Ojca swoich poddanych, i ze zwykłą dla Rossyanina gotowością do wszystkiego co jest dobrém i piękném. Jednomyślnie zobowiązali się sami, jako też wynurzyli przekonanie, że podobnież zobowiążą się i inni kupey zbozowi, oddzielać dziesiątą część wszelkiego do nich należącego zboża, dla przedawania w Petersburgu podług cen umiarkowanych.

Oświadczenie kupców zbozowych doszło, za pośrednictwem P. Ministra Skarbu, do wiadomości Najjaśniejszego PANA, i zjednało szczególne Monarsze zadowolenie.

Wkrótce też kupey sporządzili akt, wyrażający przyjęty przez nich obowiązek, i z podpisami prawie wszystkich swoich spółbraci, trudniących się ogółowym handlem zboża, złożyli go P. Ministrowi Skarbu. Na uzupełnienie zaś tego, d. 15 Maja podali temuż P. Ministrowi Skarbu inny akt, z oznaczeniem w nim cen, podług których postanowili przedawać swoje zapasy zboża na zasadzie wymienionych w akcie prawideł. Ceny te są następujące: mąkę żytnią po 5 rub. 50 kop. za kul (9 pudów 12 funtów), owies po 3 rub. 75 kop. i krupy gryczane po 6 rub. sr. za czetwierť (pół beczki); co się zaś tyczy saméj przedaży, uważali za rzecz słuszną polecić Miejskiemu St. Petersburgskiemu E. konomicznemu Ratuszowi, aby tenże wyznaczył w każdej części miasta ile będzie potrzeba kupców, znajomych ze swojej sumiennosci, dla wydawania mieszkańcom świadectw, w których powinno być oznaczono komu, ile, i jakiego gatunku zboża ma być wydano. Na mocy takiego świadectwa, Kantor Brzegowy wydaje bilet na imie kupca, od którego można otrzymać żądaną ilość zboża podług ustanowionej ceny.

P. Minister Skarbu, znajdując, że oznaczone przez kupców ceny są bardzo zniżone w porównaniu z obecnie istniejącymi, i że prawidła dla przedawania mieszkańcom są też zaspakajające, przedstawiał całą tę rzecz na uwagę Jego Cesarskiej Mości, prosząc o Najwyższe pozwolenie zakommunikowania środków podanych przez kupców St. Petersburgskiemu Wojennemu General-Gubernatorowi, aby ten ze swojej strony zalecił Miejskiemu Ekonomicznemu Ratuszowi przyprowadzić to wszystko do należącego wykonania.

Jego Cesarska Mość, oświadczywszy na to Najwyższe zgodzenie się, na najpoddanniejším przedstawieniu, 16 Maja, własnoręcznie raczył napisać:

„Podziękować, i powiedzieć moim dobrym braciom, że czego innego od nich nie oczekiwałem; znam ich serce i z tego się pysznię.“

Takie wynurzenie uczuć Monarchy ku swoim wiernym poddanym, zostanie na zawsze jednym z najpiękniejszych wypadków szczęśliwej terażniejszości i rękojmią wielkich czynów na przyszłość.

Piszą z Rygi (w tamiecznych gazetach) pod d. 9-go Maja, że 850 okrętów oczekują tam na ładunek zboża dla przewiezienia go do Niemiec, Anglii i Hollandyi. Na parostatku *Alexandra*, utrzymującym komunikacyę między Rygą i Lubeką, wysłano około 60 łasztów żyta.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.
Wiedeń, 20 maja.

Dostrzegacz Austriacki ogłosił patent Cesarski, potwierdzający statuta nowo-ustanowionej Akademii Nauk. Ta składać się będzie z 48 członków czynnych, 24 honorowych i pewnej liczby członków korrespondentów. Podzielona będzie na dwie klasy: nauk matematycznych i przyrodzonych, i na klasę historyi, języków i starożytności. Akademia będzie miała Prezesa, Wice-Prezesa i dwóch Sekretarzy, z których piérwszy sprawować będzie obowiązki Sekretarza Generalnego. Wszyscy ci urzędniocy obię

секретарей, изъ коихъ первый будетъ исправлять должность генеральнаго секретаря. Чиновники сии будутъ избираемы изъ числа дѣйствительныхъ членовъ и утверждаемы Императоромъ. На содержание академii положено въ годъ 40,000 рейнскихъ гульденовъ, изъ коихъ президентъ будетъ получать 3,000 р. г. въ годъ, вице-президентъ 2,500, исправляющій должность перваго секретаря 2,000, а второй 1,500. Попечителемъ академii назначенъ эрцъ-герцогъ Іоаннъ. По обнародованному списку членовъ, видимъ имена знаменитыя на поприщѣ наукъ и литературы, а въ томъ числѣ хорошо намъ извѣстныя, господа: Бальби, Грильпарцера, Гаммера, архіепископа Пыркера и Шафарика.

— Здѣсь составилось общество, которое будетъ снабжать необходимыми жизненными потребностями жителей Вѣны и окрестностей, которые по недостатку въ работѣ, остаются безъ занятій.

Краковъ, 19 Мая.

Для сравненія Кракова и его округа съ Галиціею въ отношеніи непостоянныхъ налоговъ, съ 11 Августа сего года введенъ будетъ общій продовольственный налогъ, который существуетъ въ Галиціи.

Франція.

Парижъ, 21 Мая.

Вчера происходили въ палатѣ перовъ пренія о проектѣ капитула св. Діонисія; проектъ этотъ принять сегодня 169-ю голосами противъ 50.

— Палата депутатовъ утвердила вчера отчеты за 1844 годъ, 209 голосами противъ 27. Сегодня палата разсматривала проектъ закона о назначеніи пособій почтмейстерамъ.

— Пренія о бюджетѣ начнутся въ палатѣ депутатовъ около 15 Іюня а засѣданія будутъ закрыты около 20 Іюля.

— Генераль Молинъ де Сентъ-Іонъ, бывшій военный министръ, назначенъ членомъ комиссіи пѣхоты. Командантъ Мазель, начальникъ собственной канцелярїи военнаго министра, снова вступаетъ въ прежнюю должность эскадроннаго командира, а на мѣсто его назначенъ будетъ капитанъ Гилень де Лагонди.

— Носятся слухи, что принцъ Жуэвильскій будетъ отозванъ въ Парижъ и передастъ команду надъ эволюціонною эскадрою адмиралу Мако. Принцъ предполагалъ, кажется, сдѣлать маневры, чтобы убѣдиться въ искусствѣ своихъ подчиненныхъ, что однако не было одобрено въ Тюльери; кромѣ того онъ написалъ брошюру о злоупотребленіяхъ въ адмиралствѣ и въ управленіи главныхъ военныхъ гаваней.

— Всѣ корабли французскаго флота на Средиземномъ морѣ, получили предписаніе пополнить всѣ свои запасы въ теченіи нѣсколькихъ дней и немедленно выйти въ море; предназначеніе ихъ неизвѣстно.

— Герцогъ Монтебелло принялъ предложенное ему морское министерство и долженъ сегодня прибыть въ Неаполь въ Парижъ.

— Маркизь Норменби отправляется сегодня съ своею супругою въ Лондонъ; но чрезъ двѣ недѣли возвратится сюда и снова вступить въ должность посланника.

— Шерифъ Бу-Маза третьяго дня былъ представленъ Королю и Королевской фамилии.

— По полученнымъ изъ Алжиріи извѣстіямъ отъ 9 числа с. м., экспедиція въ Кабилю находилась, 7-го числа, въ лагерѣ близъ Дра-Коруха. Къ вечеру прибылъ въ отрядъ маршалъ Бюжо со своимъ главнымъ штабомъ. 8-го числа, утромъ, отрядъ выступилъ въ дальнѣйшій походъ въ Бугію, подъ личною командою маршала. Передъ выходомъ маршалъ издалъ прокламацію ко всѣмъ племенамъ, объявляя, что этой экспедиціи должны опасаться только тѣ племена, начальники которыхъ исполняютъ повелѣнія Шерифа Мулей-Могамеда, подстрекающаго ихъ къ войнѣ.

— Старшій сынъ Іеронима Бонапарте, скончался во Флоренціи на 35 отъ роду.

— Въ Union сообщаютъ, что во время конныхъ скачекъ въ Шантильи, одинъ изъ высшихъ офицеровъ, занимающій должность въ Тюльери (Г. Гюденъ, сынъ Наполеоновскаго генерала того же имени и владѣлецъ большаго имѣнія), за употребленіе шулерскихъ способовъ при игрѣ въ ландскнехтъ, заставленъ былъ оставить должность и переселиться въ Америку.

rani będą z grona członków czynnych, i dopiero za potwierdzeniem Cesarskim rozpoczyna swe obowiązki. Uposażenie tego zakładu wynosi 40,000 reńskich rocznie; z tej summy Prezes pobierać będzie rocznie 3,000 reńskich, Wice-Prezes 2,500, piérwszy Sekretarz, pełniący obowiązki Sekretarza Jeneralnego 2,000, a drugi 1,500. Kuratorem Akademii mianowany został Arcy-Xiążę Jan; w liczbie zaś 46 członków już ogłoszonych, widzimy znakomite imiona w literaturze i umiejętnościach, a nade wszystko bliżej nam znanych Balbiego, Grillparzera, Hammera, Arcybiskupa Pyrker'a i Schaffarika.

— Utworzyło się tutaj stowarzyszenie, mające na celu zaopatrywać w niezbędne potrzeby życia osoby zostające mimowoli bez zatrudnienia, a zamieszkujące Wiedeń i jego okolice.

Kraków, 19 maja.

W celu zrównania Krakowa i jego okręgu z Galicyą pod względem podatków niestających, z dniem 1 sierpnia r. b. zaprowadzony zostanie ogólny podatek konsumcyjny, jaki istnieje w Galicyi.

Франція.

Парижъ, 21 мая.

Izba Parów prowadziła wczoraj dalsze rozprawy nad projektem kapituły w St. Denis, który został dzisiaj przyjęty większością 169 głosów przeciw 50.

— Izba Deputowanych zatwierdziła wczoraj rachunki z 1844 roku, większością 209 głosów przeciw 27. Dzisiaj roztrząsała projekt do prawa względem udzielenia wsparcia pocztmistrzom.

— Rozprawy nad budżetem mają się rozpocząć w Izbie Deputowanych około 15 czerwca, posiedzenia zaś zostaną zamknięte około 20 lipca.

— Jenerał Moline de St. Yon, były Minister wojny, został mianowany członkiem komissey piechoty; komendant Mazel, były naczelnik gabinetu Ministra wojny, obejmuje znowu swe miejsce dawniejsze, jako szef szwadronu w sztabie ministerstwa, następcą zaś jego będzie kapitan Guilhen de Lagondie.

— Słychać, że Xiążę Joinville zostanie odwołanym do Paryża, i ustąpi dowództwa eskadry ewolucyjnej Admirałowi Mackau. Różne stąd wnioski wyprowadzają. Xiążę zamierzał podobno odbyć wielkie manewry, w Tuileryach niepochwalone, dla przekonania się o zręczności marynarzy, oraz napisał broszurę o nadużyciach w administracyi marynarki i w służbie przy wielkich portach wojennych.

— Wszystkie okręty floty francuzkiej z morza Śródziemnego otrzymały rozkaz uzupełnić swe zapasy w przeciągu kilku dni i wyruszyć bezwzględnie na morze. Ich przeznaczenie nie jest jeszcze wiadome.

— Xiążę Montebello przyjął ofiarowane mu ministerstwo marynarki, i miał najpóźniej dzisiaj przybyć z Neapolu do Paryża.

— Margrabia Normanby wyjeżdża dzisiaj ze swą małżonką do Londynu, z kąd powróci tutaj za dwa tygodnie, i obejmie na nowo posadę poselską.

— Szeryf Bu-Maza był przedstawiony onegdaj Królowi i rodzinie Królewskiej.

— Według nadeszłych z Algierji wiadomości, pod dniem 9 b. m., wyprawa do Kabylji znajdowała się dnia 7-go w obozie blisko Dra-Koruch. W wieczór przybył do kolumny Marszałek Bugeaud z swym głównym sztabem. Dnia 8 rano udała się kolumna w dalszy pochód do Budży pod osobistym dowództwem Marszałka. Przed wyprawą wydał Marszałek odezwę do wszystkich pokoleń, oświadczając, że tylko te pokolenia lękać się mają tej wyprawy, których naczelnicy słuchają rozkazów Szeryfa Muley Mohameda, podburzającego ich do wojny.

— Najstarszy syn Hieronima Bonapartego umarł we Florencji przeżywszy lat 35.

— Union donosi, iż w czasie wyścigów konnych w Chantilly, jeden z wyższych oficerów, mający urząd w Tuileryach (Gudin, syn Napoleońskiego Jenerała tegoż nazwiska i właściciel wielkiego majątku), z powodu użycia szulerkich sposobów przy grze w landsknechta, zmuszony został opuścić swe miejsce i wynieść się do Ameryki.

22 Мая.

Испанскій посланникъ, генераль Нарваезъ, имѣлъ честь поднести Королю, вчера въ аудиенци, кредитивныя свои грамоты.

— Процессъ по дѣлу генерала Кюббера начнется послѣ закрытія палаты, въ концѣ Іюня мѣсяца.

— Военный министр генераль Трезель объявилъ вчера въ комисіи палаты депутатовъ, что экспедиція маршала Бюжо въ Кабилию не потребуеъ ни новыхъ расходовъ, ни усиленія Африканской арміи, число которой въ нынѣшнемъ году не будетъ превышать 94,000 человекъ.

— Извѣстіе о возвращеніи изъ С. Петербурга вице-директора банка, Г. Верне, не подтвердилось; онъ прибылъ туда 5 с. м.

— Первый секретарь посольства въ Константинополь, Г. Эрнестъ Барантъ, прибылъ съ весьма важными депешами къ правительству.

— Изъ Константинополя сообщаютъ намъ, что тамошній французскій посланникъ издалъ циркуляръ ко всемъ французскимъ консуламъ въ Оттоманской Имперіи, чтобы они покровительствовали греческимъ подданнымъ, въ случаѣ справедливости ихъ жалобъ.

— Прошеніе Геронима Бонапарте, ходатайствующаго объ уничтоженіи постановленія объ изгнаніи, къ которому приговорены члены его семейства, предложено было палатѣ перовъ герцогомъ Неельмъ.

— Въ *Gazette de Languedoc* сообщаютъ, что тамъ произведенъ былъ домовый обыскъ, и ночью на 12-е Мая арестовано 60 чел. Испанцевъ, проживавшихъ съ нѣкотораго времени.

— Бу-Маза, третьяго дня, отправился въ Венсенъ, и былъ представленъ герцогу Монпансье въ присутствіи множества офицеровъ разныхъ степеней. Это собраніе, по видимому, произвело на него большое впечатлѣніе. Капитанъ Ришаръ, обыкновенно сопровождающій Бу-Мазу, разсказывалъ весьма любопытныя подробности о его походахъ, которыя могли бы составить предметъ весьма занимательной эпопеи. Краснорѣчіе и храбрость были главными средствами Бу-Мазы, и никто въ мужествѣ не могъ сравниться съ нимъ.

— Изъ великолѣпныхъ и художественныхъ произведеній, собранныхъ въ Венсенѣ герцогомъ Монпансье, Бу-Маза удивлялся преимущественно подаркамъ, привезеннымъ герцогомъ съ Востока. При этомъ поразила всехъ весьма тонкая лесть, которая обращена была къ нашимъ офицерамъ. Взглянувъ на полное вооруженіе древнихъ нашихъ рыцарей, Бу-Маза сказалъ: „Когда воины покрывались желѣзомъ, тогда напрасно старались вернуться въ Африку; ваши солдаты, завоевавшіе Алжирію, не нуждались въ броняхъ; потому что сердца ихъ были стальныя.“

24 Мая.

Палата депутатовъ, разсматривала вчера въ отдѣленіяхъ два предложенія и одинъ проектъ закона, т. е. предложеніе г-на Бerville, — чтобы государственные чиновники, по дѣламъ объ оклеветаніи, подавали жалобы прямо въ судъ присяжныхъ, и предложеніе г-на Кремье, — чтобы члены обѣихъ палатъ не состояли на службѣ въ управленіи желѣзныхъ дорогъ. Первое предложеніе немедленно было отвергнуто, а второе передано въ подлежащую комисію. За симъ, отдѣленія, безъ преній избрали членовъ въ комисію, учрежденную для разсмотрѣнія проекта закона, на основаніи котораго имѣть быть назначена сумма 13,600,000 фран. на окончаніе трехъ желѣзныхъ дорогъ, т. е. 4,000,000 фр. на дорогу изъ Парижа въ Лилль, 5,000,000 на приобрѣтеніе земель подъ дорогу изъ Авиньона въ Марсель, а 4,600,000 на починку Орлеанской дороги, поврежденной прошлагоднимъ разлитіемъ.

— Комисія палаты депутатовъ по алжирскимъ дѣламъ постановила внести въ палату проектъ, чтобы министры представили ей отчетъ въ 1848 году о мѣрахъ принятыхъ къ учрежденію въ Алжиріи гражданскаго управленія.

— Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что въ комисіяхъ палаты депутатовъ, оппозиція не имѣетъ представителей и что чиновники овладѣли въ нихъ головами, потому что въ одной бюджетной комисіи, на 18 голосовъ приходится 10 чиновниковъ, въ другихъ же, въ которыхъ состоитъ по 9 членовъ, находится по 7-и и 8-ми чиновниковъ.

Дня 22 мая.

Генераль Нарваезъ на вчерашнемъ послуханіи имѣлъ честь зложить Крѣлоу увѣрительныя письма.

— Процессъ противъ Генералу Cubières rozpocznie się dopiero po zamknięciu obrad Izby, to jest przy końcu Lipca.

— Jen. Trezel, nowy Minister wojny, zapewnił wczoraj komisją kredytów nadzwyczajnych Izby Deputowanych, że wyprawa Marszałka Bugeaud do Kabylii nie pociągnie za sobą ani nowych wydatków, ani też pomnożenia wojska w Afryce, które w tym roku tylko 94,000 głów wynosić będzie.

— Nie potwierdza się doniesienie o powrocie z Petersburga P. Vernes, Wice-Gubernatora banku; pomieniony bowiem urzędnik przybył tam dopiero 5-go b. m.

— P. Ernest Barante, pierwszy Sekretarz poselstwa w Konstantynopolu, przybył z nader pilnemi depeszami do rządu.

— Dowiadujemy się z Konstantynopola, że tameczny Poseł francuzki wydał okólnik do wszystkich Konsulów francuzkich w państwie Otomańskim, aby udzielali opiekę poddanym greckim, w razie ich sprawiedliwych żądań.

— Petycja Hieronima Bonapartego, w której prosi o zniesienie wygnania, na które członkowie jego rodziny we Francji skazani zostali, przelożoną także została przez Xięcia Ney Izbie Parów.

— Według *Gazette de Languedoc*, zaszyły tam przeszukiwania domów, i w nocy z dnia 11 maja uwięziono 60 Hiszpanów, którzy tam od niejakiego czasu bawili.

— Onegdaj Bu-Maza udał się do Vincennes i był przedstawiony Xięciu Montpensier, w przytomności mnóstwa oficerów różnych stopni. To zgromadzenie zdawało się czynić na nim wielkie wrażenie. Kapitan Richard, który zwykle towarzyszy Bu-Mazie, opowiadał bardzo ciekawe szczegóły o awanturniczym życiu jego, które utworzyłyby mogły interesującą epopeę. Wymowa i waleczność głównymi były jego środkami, i nikt w męstwie sprostać mu nie zdołał.

— Pomiedzy świetnymi i artystycznymi bogactwami, nagromadzonemi aż do zbytku przez Xięcia Montpensier w Vincennes, Bu-Maza najwięcej podziwiał podarunki, które Króliewicz przywiózł z podróży po Wschodzie. Uderzyło wszystkich bardzo zręczne pochlebstwo, które zwrócił do naszych oficerów. Widząc kompletne zbroje dawnych naszych rycerzy, rzekł: „Gdy wojownicy okrywali się w ten sposób żelazem, naprózno usiłowali wdrzeć się do Afryki; wasi żołnierze, którzy zdobyli Algierię, nie potrzebowali kirasów, ich serca były żelazem.“

Дня 24 мая.

Biura Izby Deputowanych rozważały onegdaj dwa wnioski i jeden projekt do prawa, to jest, wniosek P. Berville, aby urzędnicy publiczni w sprawach o potwarz, zanosili skargi swoje wprost do sądu przysięgłych, i wniosek P. Cremieux, aby żaden członek obu Izby nie należał do zarządu dróg żelaznych. Pierwszy został natychmiast odrzucony, drugi zaś przesłany właściwej komisji. Następnie, biura bez sporów wybrały komisją do przejrzania projektu do prawa, mocą którego ma być uchwalona summa 13,600,000 fr. na dokończenie trzech dróg żelaznych, to jest: 4,000,000 na drogę z Paryża do Lille, 5,000,000 na zapłacenie gruntów pod drogę z Avinionu do Marsylii, a 4,600,000 na naprawę drogi Orleańskiej, uszkodzonej znacznie przeszłorocznym wylewem.

— Komisya Izby Deputowanych do spraw Algierskich postanowiła wnieść projekt na posiedzenie Izby, aby Ministrowie zdali jej sprawę w 1848 r. ze środków, jakie przedsięwzięli w przedmiocie zaprowadzenia administracji cywilnej w Algierji.

— *Constitutionnel* utrzymuje, że w komisjach Izby Deputowanych opozycja nie jest reprezentowaną, i że urzędnicy najwięcej w nich mają głosów, gdyż w samej komisji budżetowej, na 18 członków jest 10 urzędników, w innych zaś liczących po 9 członków bywa, 8 lub 7-miu urzędników.

— Въ Мониторѣ пишутъ, что потери, причиненныя прошлагоднимъ разлитіемъ рѣкъ, составляютъ сумму въ 27,677,000 фр. а добровольныя приношенія для потерпѣвшихъ 3,507,000. Богатые люди понесли потери на 15,000,000 фр.; но они не получили вознагражденія, бѣдные же потеряли 12,000,000, следовательно, по раздѣлу пожертвованныхъ денегъ, четвертая часть потерь имъ вознаграждена.

— Министръ Дюпатель снова заболѣлъ лихорадкою, и потому, въ теченіе нѣкотораго времени, не будетъ присутствовать въ засѣданіяхъ палаты.

— Французская академія разсматриваетъ новое открытіе, которое для медицинскаго міра сдѣлается чрезвычайно важнымъ; это есть способъ раздробленія мочевого камня посредствомъ электричества, въ продолженіе не болѣе полуминуты, и безъ малѣйшей боли со стороны страждущаго. Нынешній годъ можно считать самымъ благоприятнымъ для хирургіи.

А н г л і я.

Лондонъ, 20 Мая.

Парламентскія пренія въ послѣдніе два дня были не занимательны. Въ верхней палатѣ разрѣшено вторичное чтеніе билля о бѣдныхъ; принять проектъ о сокращеніи срока военной службы, и допущено чтеніе въ третій разъ билля о бѣдныхъ въ Ирландіи. Въ нижней палатѣ разсматривали, при вторичномъ чтеніи, билль объ измѣненіи главнаго управленія призрѣнія бѣдныхъ.

— Носятся слухи, что если дѣла позволятъ, то парламентъ будетъ распущенъ 19 или 20 Іюня, въ противномъ же случаѣ, въ первыхъ числахъ Іюля.

— Въ минувшую Субботу, т. е. 16 с. м. въ Дублинскомъ замкѣ скончался лордъ-наместникъ Ирландіи гр. Бесборо, который занималъ эту должность со времени вступленія въ кабинетъ лорда Росселя, и своимъ управленіемъ, во время самаго величайшаго недостатка; снискалъ всеобщее уваженіе и признательность. Во время министерства лорда Мельбурна, онъ управлялъ министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, подъ именемъ виконта Дункана. Онъ жилъ 66 лѣтъ. Обнародованнымъ вчера королевскимъ декретомъ, управленіе Ирландіею поручено комиссіи, въ коей засѣдаютъ: канцлеръ Ирландіи Бреди, Дублинскій архіепископъ, герцогъ Лейчестерскій и главнокомандующій войсками въ Ирландіи, генераль-лейтенантъ Блэкней.

— На сихъ дняхъ прибылъ сюда, съ двумя своими сыновьями, герцогъ Палмелла.

— Въ Манчестерѣ, по случаю остановки фабрикъ, число праздныхъ ремесленниковъ, ежечасно возрастаетъ. Прибывшіе туда ирландскіе выходцы завели прилипчивую горячку.

21 Мая.

Вчера, происходило засѣданіе тайнаго совѣта, на которомъ назначенъ лордомъ-наместникомъ Ирландіи графъ Кларендонъ. Онъ немедленно отправится къ своему посту.

— Верхняя палата, послѣ непродолжительныхъ и не важныхъ совѣщаній, отерочила свое засѣданіе по 28 число с. м.

— Нижняя палата, послѣ продолжительныхъ преній, утвердила вторичное чтеніе билля объ ирландскихъ нищихъ, большинствомъ 218 голосовъ противъ 42.

— Адмиралъ сэръ Чарльсъ Непиръ находится еще въ Портсмутѣ, и чрезъ десять дней отправится къ мѣсту своего назначенія. Извѣстіе, будто бы онъ назначенъ начальникомъ флота въ Средиземномъ морѣ, оказалось неточнымъ; онъ смѣнитъ адмирала Паркера въ Лиссабонѣ, а сей послѣдній приметъ начальство надъ флотомъ въ Средиземномъ морѣ. Адмиралъ Непиръ командовалъ нѣкогда португальскимъ флотомъ; поэтому ему ближе извѣстны дѣла этой страны, и онъ можетъ содѣйствовать къ возстановленію тамъ спокойствія.

— По полученнымъ изъ Португаліи донесеніямъ отъ 16 Мая, Опортская юнта, послѣ 8-ми-дневныхъ совѣщаній, отвергла условія примиренія.

— Въ Оporto разнесся слухъ, что Донъ Мигуэль произвелъ высадку въ виду Вильконды и отправился въ Оporto.

23 Мая.

Королева отправилась третьяго дня съ своимъ супругомъ въ Кларемонтъ.

— Według *Monitora*, szkody, przez wylewy przeszłoroczne zrażdzone, wynoszą 27 677,000 fr. składki zaś na ich pokrycie 3,507,000 fr. Bogaci ludzie ponieśli około 15,000,000 fr. straty i tój im nie wynagrodzono, ubodzy zaś przeszło 12,000,000; zatem z rozdzielonych pomiędzy nich składek wróciła im się część czwarta.

— Minister Duchatel znów zapadł na febrę, zatem przez niejaki czas nie będzie miał udziału w pracach prawodawczych.

— Akademii francuzkiej przelożono nowe odkrycie, które dla świata medycznego niezmiernie ważnem się stanie; jestto sposób kruszenia kamienia pęcherzowego za pomocą elektryki, w przeciągu najwięcej pół minuty i bez najmniejszego bólu ze strony cierpiącego. Rok terażniejszy jest dla chirurgii błogosławionym rokiem!

А н г л і я.

Лондонъ, 20 мая.

Розправы парламентовѣ зъ ostatnichъ двѣхъ дни мало представляютъ интересу. Въ Избѣ Вышней zgodzono się na powtórne odczytanie bilu o ubogich; przyjęto projekt skrócenia lat służby wojskowej, i przypuszczono do odczytania, po raz trzeci, Irlandzki bil o ubogich. W Izbie Niższej roztrząsano, przy drugim odczytaniu, bil o zmianie centralnej administracji ubogich.

— Słychać, że jeżeli interesssa pozwolą, wówczas parlament zostanie rozwiązany 19 go lub 20-go czerwca. W przeciwnym razie, rozwiązanie nastąpi w pierwszym tygodniu lipca.

— W zeszłą Sobotę, d. 16 b. m., zakończył życie w zamku Dublińskim Lord-Namiestnik Irlandyi, Hrabia Besborough, który zajmował ten urząd od wejścia do ministerstwa Lorda J. Russel, i zarządem swoim, przez czas największej nędzy, zjednał sobie powszechny szacunek i wdzięczność. W ostatniem ministerstwie Lorda Melbourne kierował on wydziałem spraw wewnętrznych, pod tytułem Wice-Hrabiego Duncan. Żył lat 66. Dekret królewski, ogłoszony wczoraj, tymczasowy zarząd Irlandyi, porucza Kommissyi złożonej z Kancelarza Irlandyi, Brady; Arcybiskupa Dublinu, Xięcia Leicester, i dowódcy wojsk w Irlandyi, Jenerał-Porucznika Blackeney.

— W tych dniach przybył tu, z dwóma swymi synami, Xiążę Palmella.

— W Manchester, z powodu zamknięcia fabryk, liczba biędnych robotników bez zatrudnienia, wzrasta coraz bardziej. Przybywający tam także w massie wychodzący Irlandzcy, przyniesli z sobą zarazliwą gorączkę.

Dnia 21 maja.

Wczoraj odbywała się tajna rada, na której Wice-Królem, czyli Lordem Namiestnikiem Irlandyi mianowany został Hr. Clarendon. Lord pomieniony uda się natychmiast dla objęcia swojej posady.

— Izba Wyższa, po krótkich i mało znaczących obradach, odroczyła swe posiedzenie do 28 b. m.

— W Izbie Niższej, po długich sporach, przystąpiono do drugiego odczytania bilu o ubogich Irlandzkich, a to większością 218 głosów przeciw 42. Izba odroczyła się także do d. 28.

— Sir Karol Napier bawi jeszcze w Portsmouth i dopięro za dni 10 na miejsce swego przeznaczenia odpłynie. Admirał rzezonny nie udaje się na morze Śródziemne, jak to dawniej donoszono, ale zasiąpi w Lizbonie Admirała Parker, który znów dowództwo na morzu Śródziemném obejmie. Sir Karol Napier dowodził niegdyś flotą Portugalską; zatem najlepiej jest obeznany ze sprawami tego kraju, i może wpływać osobiscie na jego uspokojenie.

— Według nadeszłych z Portugalii wiadomości pod d. 16 maja, Junta w Oporto, po 8 dniowych naradach, odrzuciła warunki pojednania (Ob. PORTUGALIA).

— W Oporto rozszła się wieść że Don Miguel wyładował pod Villeconde z angielskiego brygu i jest w drodze do Oporto.

Dnia 23 maja.

Królowa wyjechała onegdaj z małżonkiem swoim do Claremont,

— Здѣсь разнесся было слухъ о высадкѣ Донъ Мигуэля въ Португаліи; слухъ этотъ нынѣ подтверждается не только напечатанными въ *Times* и *M. Chronicle* письмами, но даже увѣряютъ, что Донъ Мигуэль прибылъ въ Оporto, гдѣ тайно проживаетъ, ожидая благоприятнаго времени, для начатія переговоровъ съ юнтою. Однако въ письмахъ сихъ соглашаются въ томъ, что онъ не успѣетъ расположить въ свою пользу юнты, и если только Королева согласится на главнѣйшія условія, предложенныя ей юнтою, то она не предприметъ ничего противъ безопасности престола и династїи Донны Марїи.

— По извѣстіямъ изъ всѣхъ провинцій страны, урожаи будутъ весьма обильны.

— На прошлой недѣлѣ, обращеніе ассигнацій въ англійскихъ банкѣ уменьшилось 418,110 ф. ст., а наличный капиталъ увеличился 281,234; притомъ есть надежда, что на этой недѣлѣ еще болѣе поступитъ въ банкъ звонкой монеты. Курсъ кредитныхъ цѣнностей нѣсколько возвысился, какъ по поводу погоды, предвѣщающей хорошей урожай, такъ и по случаю приближенія срока для окончанія счетовъ.

— Здѣсь скончался знаменитый типографъ Клоусъ, который владѣлъ самою величайшею въ мірѣ типографіею; принадлежащая къ сей типографїи строенія составляли почти отдѣльную часть города надъ Темзою. Онъ первый примѣнилъ паръ къ типографскому искуству.

Г Е Р М А Н І Я .

По полученіи извѣстія о запрещеніи вывоза хлѣба изъ австрійскихъ владѣній, правительство наше съ своей стороны предписало таможникамъ, на границахъ Тироля и Форарльберга, прекратить съ 14 Мая отпущекъ хлѣба въ означенныя австрійскія провинціи.

— Изъ Штутгарта пишутъ, что одинъ бумажный фабрикантъ изъ гейденгейма сдѣлалъ открытіе, которое, если окажется дѣйствительнымъ, выведетъ со-всѣмъ изъ употребленія всѣ вещества, употребляемыя нынѣ вмѣсто хлѣба (*Brod-surrogate*), какъ то, сушеную и молотую тыкву, свеклу и т. п. и превратить немедленно господствующую нынѣ дороговизну хлѣба. Фабрикантъ этотъ утверждаетъ, что онъ открылъ чрезвычайно дешевое и неоскудѣвающее вещество, которое, съ примѣсью ржаной или пшеничной муки, даетъ вкусный и питательный хлѣбъ, фунтъ котораго не обойдется даже и въ два крейцера (около 2 коп. сер.); между тѣмъ какъ нынѣ за фунтъ обыкновеннаго хлѣба платятъ почти по пяти крейцерамъ. Изобрѣтатель представилъ комиссіи, наряженной Виртембергскимъ министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, пробу своего хлѣба, признанную очень удовлетворительною въ отношеніи ко вкусу, но питательность онаго еще не изслѣдована. Полагаютъ, что если это открытіе признано будетъ дѣйствительнымъ, то есть представляющимъ возможность для употребленія въ большемъ размѣрѣ, то оно поведетъ къ совершенному измѣненію всѣхъ отношеній народнаго хозяйства. Газета, напечатавшая впервые сіе извѣстіе, надѣется сообщить своимъ читателямъ дальнѣйшія подробности и послѣдствія онаго въ непродолжительномъ времени.

— Въ Ганноверской газетѣ напечатано: Съ нѣкотораго времени у насъ стали испытывать, не льзя ли ввести въ употребленіе въ пищу лошаднаго мяса. Результатъ былъ столь удовлетворителенъ, что съ 27 Марта по 5-е Апрѣля, въ бойнѣ убили 10 лошадей и продали ихъ мясо. (Въ Виртембергскомъ Королевствѣ также употребляютъ уже въ пищу лошадиное мясо.)

— Историческое общество имени князей Яблоновскихъ въ Лейпцигѣ, предложило для конкурса на полученіе награды въ 1847 годѣ слѣдующую задачу: Изслѣдовать древнее населеніе словенскаго племени въ Мисніи, Турингїи, Франконїи и Линебургѣ; начертать исторію слиянія онаго съ Германцами, и показать памятники словенскихъ стихій, которые тамъ сохранились донныи. — Награда состоитъ изъ 48 червонцевъ. Разсужденія должны быть писаны на языкахъ: латинскомъ, французскомъ или нѣмецкомъ; рукопись должна быть четка и снабжена девизомъ, а также запечатаннымъ ерлыкомъ съ тѣмъ же девизомъ, заключающимъ имя и мѣстожителство сочинителя. Срокъ присылки оканчивается въ послѣднихъ числахъ Ноября сего года. Адресъ: Секретарю Общества, Профессору Фехнеру, въ Лейпцигѣ.

— Rozszerzona tu wieść o wylądowaniu Don Miguela w Portugalii, nie tylko się potwierdziła przez korespondentów gazety *Times* i *Morning-Chronicle*, lecz nawet zapewniają, że Don Miguel przybył już do Oporto, gdzie znajduje się ukryty, oczekując na chwilę sposobną do traktowania z Juntą. Wszakże obaj ci korespondenci zgadzają się w mniemaniu, że nie znajdzie Janty przychylną dla swych widoków, i byle tylko Królowa przystała na główniejsze warunki, jakie jej Junta przedłożyła, nie przedsięweźmie ona nic przeciw bezpieczeństwu tronu i dynastyi Donny Maryi.

— Według doniesień ze wszystkich punktów kraju, urodzaje będą bardzo obfite.

— W zeszłym tygodniu zmniejszył się obieg not w banku angielskim o 418,110 funt. szt., a natomiast powiększył się zapas gotowizny o 281,234 funt. szt.; przytém jest niepłonna nadzieja, że w tym tygodniu bank jeszcze większe będzie miał wpływy monety brzęczącej. Papiery nieco się podniosły, już to z powodu pogody, wróżącej obfite żniwa, już z bliskości zamknięcia rachunków.

— Umarł sławny drukarz Clowes, właściciel zakładu drukarskiego, najobszerniejszego w świecie; budowle należące do tej drukarni składały prawie cały cyrkul ponad Tamizą. On pierwszy wprowadził użycie parę do działan swego kunsztu.

Н І Е М С Т .

Рząd Bawarski otrzymawszy wiadomość, że w państwach Austryackich zakazany został wywóz zboża za granicę, postanowił użyć odwetu i natychmiast rozesłał gońców do urzędów celnych, przy granicach Tyrolu i Vorarlbergu, z poleceniem, aby od dnia 14 maja wywóz zboża do pomienionych prowincyi Austryackich wstrzymany został.

— Piszą ze Stuttgartu, że pewny fabrykant papieru uczynił tam odkrycie, które, jeśli okaże się rzeczywiście, wyprowadzi z użycia wszystkie znajome dotąd surrogaty chleba, jako to: suszoną i zmieloną dynię, ćwikłę i t. d., i wstrzyma niezwłocznie panującą obecnie drożyznę zboża. Fabrykant ten powiada, że wynalazł nadzwyczaj tani i niewyczerpany materiał, który z domieszaniami żytniej lub pszennej mąki, daje smaczny i pożywny chleb, którego funt nawet dwóch krejcerów (około 2 k. p.) kosztować nie będzie, gdy przeciwnie teraz za funt zwyczajnego płaci się prawie 5 krejcerów (około 4 k. p.). Wynalazca złożył Komisji, wyznaczonej przez Wirtembergskiego Ministra spraw wewnętrznych, próbkę swojego chleba, który też Komisya uznała za dobry co do smaku, ale którego pożywność nie jest jeszcze ściśle zbadaną. Utrzymują niektórzy, że jeśli to odkrycie zostanie uznane za praktyczne, to jest, że da się wykonać na wielką stopę, tedy doprowadzi do zupełnej zmiany wszelkich dotychczasowych stosunków narodowego gospodarstwa. Gazeta, która po raz pierwszy tę wiadomość umieściła, spodziewa się, że wkrótce udzieli swoim czytelnikom dalszych szczegółów o tém arcypożytecznym odkryciu.

— W Hannowerskiej gazecie czytamy: Od dnia 17-go kwietnia, probowano tu, czy mięso końskie nie da się wprowadzić w użycie na pokarm. Wypadek był tak pomysły, że do dnia 5 kwietnia, 10 koni na rzeź zabito i sprzedano. (W królestwie Wirtembergskim jedzą już także mięso końskie).

— Towarzystwo historyczne imienia Xiążąt Jabłonowskich w Lipsku, rozpiśało na rok 1847 następujące zadanie do nagrody: „Zbadać siedziby ludności Sławiańskiej w Misnii, Turynгии, Frankonii i Lineburkiem; skreślić dzieje poniewolenia onej, i okazać zabytki żywiołu sławiańskiego, jakie tamże dotąd się zachowały.“ Nagroda 48 dukatów. — Ubiegające się o nią rozprawy, mają być w języku łacińskim, francuzkim lub niemieckim; powinny być pisane czytelnie i opatrzone godłem, jako też opieczętowaną kartką, pod temże samém godłem, nazwisko i mieszkani autora zawierającą. Termin nadsyłki upływa z końcem listopada r. b. Adress: Do Sekretarza Towarzystwa, Professora Fechner, w Lipsku.

— Въ нѣмецкихъ газетахъ приглашаютъ къ подпискѣ въ пользу доктора Джексона въ Бостонѣ, который открылъ благотворное свойство сѣрнаго эфира, или по крайней мѣрѣ первый объ этомъ обнародовалъ. Эта подписка, состоящая изъ самыхъ незначительныхъ приношеній, изъ которыхъ каждое не должно превосходить двухъ серебряныхъ грошей, будетъ распространена на всю Германію, а весь доходъ имѣетъ быть препровожденъ доктору Джексоу въ знакъ благодарности Германцевъ.

И т а л і я.

Генуя, 16 Мая.

Вчера скончался здѣсь, отъ воспаления мозга, О'Коннель. Онъ прибылъ сюда, 6-го числа, на пароходѣ изъ Мерсели, въ сопровожденіи младшаго своего сына Диниала, священника и врача, коего взялъ въ Лионѣ. Вещи свои онъ прежде еще отправилъ въ Чивитавеккію, и чрезъ нѣсколько дней намѣренъ былъ отправиться въ Римъ. Уже на пути, а преимущественно въ Мерсели, онъ былъ весьма боленъ; въ первые дни своего здѣсь пребыванія, онъ прогуливался въ экипажѣ, несмотря на то, что былъ весьма слабъ; но въ продолженіе послѣдней недѣли вынужденъ былъ лежать въ постель. Хотя врачи и были приглашены, но О'Коннель не хотѣлъ принимать никакихъ лекарствъ, и часто къ врачамъ оказывалъ недоверіе, а при случаѣ и порицалъ ихъ. Борьба его со смертию была весьма тяжкая; она началась вчера поутру, и только чрезъ 12 часовъ кончилась. Ему было 76 лѣтъ отъ роду; тѣло его будетъ набальзамировано и перевезено въ Ирландію. Собраніе любопытныхъ, желающихъ видѣть его останки, весьма значительно.

И с п а н і я.

Мадридъ, 7 Мая.

Уже нѣтъ никакого сомнѣнія, что въ Королеву дѣйствительно стрѣлами, и что два выстрѣла произведены изъ экипажа, въ которомъ до того времени сидѣлъ Г. Ла-Рива, бывшій членъ редакціи журнала *Clamor publico*. Хотя сей послѣдній и арестованъ полиціею, однако всѣ, знающіе его близко, недопускаютъ того, чтобы онъ совершилъ сіе злодѣяніе.

— Генералъ Пезуэлла удаленъ отъ должности Андалускаго генерал-капитана, а на мѣсто его назначенъ снова генералъ Шелли.

— Вчера прибылъ сюда обратно изъ Лиссабона полковникъ Фиджъ, коего англійскій посланникъ отправилъ въ главную квартиру генерала Са-да-Бандейры. 24-го Апрѣля, португальская Королева подписала предложенія ей Англіею условія къ примиренію съ инсургентами. Ночью того же числа, въ Лиссабонѣ происходило волненіе народа; въ слѣдствіе чего арестанты, находившіеся въ Лимейрѣ и замкѣ св. Георгія, успѣли бѣжать. Между ними послѣдними, толпами народа и войсками завязался потомъ кровопролитный бой, въ которомъ около 60 человекъ лишились жизни. Войска, оставшіеся дониндѣ преданіями Королевы, не хотѣли присоединиться къ утвержденію Ея Величества въ договоръ и положить оружія. Король отправилъ въ главную квартиру своего генерала, графа Винхеса, на лѣвый берегъ Тага, чтобы убѣдить его къ прекращенію несправедливыхъ дѣйствій. Прибывшій сюда вчера полковникъ Фиджъ слышалъ, 2-го Мая, бѣглые ружейные и пушечные выстрѣлы по направленію Сестувала; изъ сего можно заключать, что борьба между войсками Королевы и мятежниками началась снова. Результатъ не можетъ быть сомнителенъ.

— Изъ португальскихъ провинцій получаютъ неблагоприятныя извѣстія для Королевы. Все народонаселеніе провинцій Тразосъ-Монтесъ присоединилось къ инсургентамъ, а состоящій въ распоряженіи юнты пароходъ *Mindello* овладѣлъ, 22 м. м., пароходомъ *Royal Tar*, который Королева приказала купить въ Англіи за 40,000 фунт. стерл., и привелъ въ Сетуваля. На этомъ пароходѣ находились два 68-ми-фунтовыхъ орудія; пароходъ былъ отправленъ въ Фигейру для перевезенія оттуда войскъ Королевы.

— Генералъ Эспартеро препроводилъ къ Королевы Изабеллѣ письмо, въ которомъ увѣряя въ своей преданности и вѣрноподданническомъ повиновеніи, убѣдительно проситъ о дозволеніи ему возвратиться въ

— Pisma niemieckie wzywają do narodowej składki dla D-ra Jacksona w Bostonie, który kojące własności eteru siarczanego odkrył, lub przynajmniej pierwszy ogłosił. Składka ta z ile możności małych datków, najwięcej po dwa srebrne grosze, złożona, ma się rozciągnąć na całe Niemcy, a cały dochód ma być przesłany Doktorowi Jacksonowi w dowód wdzięczności Niemiec.

W з о с н ы.

Генуя, 16 мая.

O'Connell умеръ ту вѣчеромъ на заpalеніе мозгу. Прибылъ онъ на 6 паростатіемъ зъ Марсыліи, въ товариствѣ своего наятѣдсзого сына Даниела, Хіедза и лекаря, которого въ Лионіе призраа. Рзeczy своје высталъ жузъ былъ напрудъ до Civitavecchii, и за кілька дни миадъ удачъ сідъ до Рзиму. Жузъ в дродзе, а сзезеголнїей въ Марсыліи, былъ барздо слабымъ; въ пїервсзыхъ днаїахъ својею ту поhyту, odbyвалъ језеचे прежаздзкі, чоцъ былъ барздо бладъ и мїзерны; але прзез cały оспаїнї тыздїенъ змусзоны былъ лежечъ в лїоку. Прызвано језеचे тудзїсзыхъ лекаря, але O'Connell не чїеїалъ прызмочаеъ задныхъ лекаря, чїезуто оwszemъ оказывалъ сїя барздо дзїивачнымъ и дасалъ сїя на лекаря. Walka јего зъ смїерцїа була барздо чїезка; зачїеза сїя жузъ од вѣзочај рано, и допїеро по 12 годзїїнахъ; skon zakonczyl јего cierpienia. Żył lat 76. Ciało јего zостаło nabalsamowane і do Іrlandyї ma byc przewiezїone. Natłok ciekawych do oglądania ciała јего, јest барздо wielkї.

И с п а н і я.

Мадридъ, 7 мая.

Не уlega жузъ заднїей ватплївоїсї, же рзeczyвїсїе strzelono до Крїолевї, и же те два strzaly wyszły з powozu, в котрымъ poprzednio sїedzїалъ P. La-Riva, były wzołnekъ redakecy dзїеннїка *Clamor publico*. Jakkolwiek ten-że прзез полицїаю аресзтованы zостаł, wszyscy једнакъ чо го з бїсїка знаја, не чїея вїерычъ, aby сїя мїалъ tego czyuu dopuścїc.

— Jeneralъ Pezuela zлїоzony zостаł з urzędu Jeneralnego Kapitana Andaluzyї, котрымъ objął znovu Jeneralъ Shelly.

— Onegdaj wrócїł tu з Lizbony Półkownikъ Fidge, которого Posełъ англїїскї высталъ былъ до глїоვნїей кватеры Jenerala Sa da Bandeira. Doїа 29 kwїetnїа podpїsala Kрїолева португальска podane јей прзез Англїю warunki ugody з powstancami. В nocы tegozъ днїа было в Lizbonїе poruszenie ludu, в skutekъ czego wїezїuїomъ osadzonymъ в Lїmoeiro і замку św. Jerzego удачїо сїя wydobyć на wolnoścъ. Pomiędzy нїемї, tłumami ludu і wojskiemъ прызсїло następnїе до krwawego boju, в котрымъ окоło 60 osbъ utracїło życie. Wojska, котóre dotychczasъ były wїernemi Kрїолевї, не чїеїалы прызсїапїc до podpїсаней прзез нїа umowy і zлїоzyć broń. Kрїолъ удачїо сїя до глїоვნїей кватеры своєю Jenerala, Hr. Vinhaes, на lewy brzegъ Tagu, в celu sklonїenia го до zaprzestania kroków nieprzyjacїelskїch. Prызбыły ту вѣзочај Półkownikъ Fidge słyсzалъ d. 2 мая zъwavy ogїenъ karabїnowy і dzїalowy в kїerunku m. Setubalъ; zdaje сїя wїeчъ, же walka pomiędzy wojskiemъ Kрїолевї і powstancami zaczęła сїя на uowo. Wypadekъ нїо moze bycъ watplїwymъ.

— Z провинcyї Portugalїї wszyskїе doniesїenia brzmїа corazъ niepomyślнїей dla Kрїолевї. Cała ludnoścъ провинcyї Trasos-Montesъ прызсїапїла до tpowstania, а zostajacy pod rozkazami Junty okrętъ parowy *Mindello*, zabралъ d. 22 z. m. parоплы *Royal Tar*, котрымъ Kрїолева в Англїи за 40,000 f. szt. zakupїcъ kazala, і sprowadzїł го до Setubalъ. Parоплы ten мїалъ на swymъ pokładzїе 2 dzїала 68-funtowe і płyналъ dla zabrania з Figueira wojska Kрїолевї.

— Jeneralъ Espartero прзеслалъ Kрїолевї Izabelli pїsmo ułїоzone в tonїе барздо uleglymъ, в котрымъ zapewнїаюя ја о своїей прызчылнїоїсї і najгїебсзїемъ uszanowanїu, upraszā usїlanїe о pozwolenїe wrócїenia до Hiszpanїї. Podobne

Испанию. Такого же содержания письмо Королева получила от генерала Линажа и других приверженцев Эспартерры.

— Третьяго дня здѣсь скончался внезапно президентъ конгресса, Г. Кастро-и-Оразко (маркизь Жерони), а сегодня происходило его погребеніе съ чрезвычайнымъ великолѣніемъ и всѣми почестями, принадлежащими фельдмаршалу.

9 Мая.

Королева живетъ въ Аранхуэзѣ, гдѣ часто каetaan, а иногда и сама править четверкою лошадей. Е. В. пригласила министра финансовъ г-на Саламанку, чтобы онъ, какъ знатокъ, устроилъ циркъ для боя быковъ и театр. Устроена будетъ также по приказанію Королевы, морскимъ министромъ, прогулка на рѣкѣ Тагъ; рулемъ Королевской шлюбки будетъ управлять одинъ изъ отличнѣйшихъ адмираловъ. Король охотится за кроликами въ Каза дель Кампо, и вчера убилъ ихъ 21 штуку. Предокъ его Карль III убивалъ нѣкогда по 100 кабановъ въ сутки. Его Величество выѣзжаетъ только въ каретѣ и то не иначе какъ въ сопровожденіи конвола.

— Изъ Португаліи сообщаютъ, что Королева Донна Марія согласна принять предложенныя Англіею мирныя условія; но встрѣчаетъ въ томъ сопротивленіе со стороны собственной партіи, которая не хочетъ вступать ни въ какіе переговоры съ инсургентами.

— Повѣренный въ испанскихъ дѣлахъ при республикѣ Экваторъ, просилъ 4 Января о выдачѣ ему паспорта, который 11 числа онъ и получил.

— Въ Каталоніи Карлисты вездѣ побѣждаютъ Королевскія войска, а беспорядки усиливаются тѣмъ болѣе, что фабриканты, опасаясь торговаго трактата съ Англіею, распускаютъ своихъ работниковъ.

— По поводу дороговизны хлѣба, возникли смутенія въ Гренадѣ и Леонѣ; но спокойствіе возстановлено безъ кровопролитія.

ПОРТУГАЛІЯ.

Опорто, 11 Мая.

Извѣстно, что условія договора, принятыя уже португальскою Королевою, и привезенныя сюда полковникомъ Вильдомъ, слѣдующія: 1) Прощеніе за всѣ политическія преступленія съ Октября м. г., и призваніе на родину всѣхъ изгнанниковъ; 2) отмене ние всѣхъ постановленій, противныхъ уставу, и изданныхъ съ 6 Октября; 3) немедленное созваніе Кортесовъ и обезпеченіе совершенной свободы выборовъ; 4) назначеніе министерства, въ составъ коего не должны находиться ни кабралисты, ни члены юнты. Юнта согласилась на эти условія, но она требуетъ для вѣрности въ сохраненіи сего договора, чего либо болѣе прочнаго, нежели предложенное правительствомъ обезпеченіе Англіею, такъ какъ сіе же правительственное обезпеченіе Англіи не успѣло въ 1828 году воспрепятствовать планамъ Донъ Мигуэля, а послѣднія событія достаточно убѣждаютъ въ томъ, что и для Королевы не много значили совѣтъ и вліяніе Англіи, пока крайняя нужда не заставила ее прибѣгнуть къ нимъ. И потому юнта желаетъ, чтобы войска ея въ полномъ составѣ остались подъ Командою графа Дасъ-Антаса, и въ видѣ особаго корпуса вступили въ службу Королевы. Сверхъ сего юнта требуетъ—реформы конституціонной хартии, назначенія министерства, состоящаго изъ прогрессистовъ, коихъ она сама представитъ, преобразованія національной гвардіи, и утвержденія всѣхъ дѣйствій, наградъ и займовъ ея со времени начатія войны. — Если юнта будетъ требовать исполненія сихъ условій, то наконецъ—должна будетъ прійти въ исполненіе предложенная англійская, или англо-испанская интервенція, такъ какъ Англіи слишкомъ далеко уже зашла, и не можетъ отказаться отъ своихъ требованій, ничего не сдѣлавъ.

pismo otrzymać miała Królowa od Jenerała Linage i innych stronników Esparterego.

— Onegdaj umarł tu nagle Prezes Kongressu, P. Castro y Orozco (Margrabia Gerony), a dziś odbył się pogrzeb jego z nadzwyczajnym przepychem i wszelkimi honorami przynależnemi stopniowi Feldmarszałka.

Dnia 9 maja.

Królowa mieszka w Aranjuez, gdzie się bawi przejażdżkami i sama się czterma koniami powozi; powołała nawet Ministra skarbu, P. Salamanca, aby jej, jako znawca, urządził teatr i cyrk do walki byków. Mają też odbywać się przejażdżki wodne po Tagu, do których urządzenia powołany został do Aranjuez Minister marynarki. Jeden z najdoświadczeńszych Admiralów będzie zapewne użyty do rudla na szalupie Królewskiej. Król tymczasem poluje na króliki w Casa del Campo, i tych wczoraj 21 sztuk zabił. (Przodek jego Karol III ubijał niegdyś na dzień po sto dzików). Wyjeżdża tylko w karecie, i to pod zasłoną straży.

— Z Portugalii donoszą, że Królowa Donna Marya chętnie przystaje na warunki pokoju, proponowane jej przez Anglię; ale znajduje opór w swoim własnym stronnictwie, które wszelką ugodę odrzuca.

— Sprawujący interesa hiszpańskie przy Rzeczypospolitej Równikowej, prosił o paszport w dniu 4 m stycznia, który mu 11-go udzielono.

— W Katalonii, Karliści wszędzie przemagają wo ska Królowej, a nieporządek tѣm więcej się wzmagá, że fabrykanci, z obawy traktatu handlowego z Anglią, rozpuszczają swoich robotników.

— Drożyzna chleba wywołała zaburzenia w prowincjach: Grenadzie i Leon; spokojność jednakże bez rozlewu krwi przywróconą została.

PORTUGALIA.

Oporto, 11 maja.

Warunki umowy, które przez Królowę portugalską już przyjęte, przywiózł tu Półkownik Wylde, są następujące: 1) amnestya za wszelkie przewiniecia polityczne od października r. z., i przywołanie do kraju wszystkich wygnańców; 2) odwołanie wszystkich ustawie przeciwnych postanowień, wydanych od 6 października; 3) niezwłoczne zwołanie Korteżów i zapewnienie zupełnej wolności wyborów; 4) mianowanie Ministerstwa, do którego by nie należeli ani Cabraliści ani członkowie Junty. Junta poprzestaje na tych warunkach, ale żąda: jako rękojmi utrzymania tѣj umowy, czegoś lepszego od ofiarowanej moralnej gwarancyi Anglii, gdyż właśnie ta moralna gwarancya Anglii nie zdołała w roku 1828 przeszkodzić uzurpacyi Don Miguela, a ostatnie wypadki przekonują ją dostatecznie, że i u Królowej mało znaczyła rada i wpływ Anglii, dopóki ostateczna potrzeba do tego jej nie zmusiła. Junta więc żąda jako rękojmi, aby jej wojska niezmnieszone pozostały pod rozkazami Hrabiego Das-Antas i jako oddzielny korpus przeszły do służby Królowej. Nadto żąda Junta: reformy karty konstytucyjnej, mianowania Ministerstwa złożonego z progressistów, których sama Junta ma oznaczyć, reorganizacyi gwardyi narodowej i potwierdzenia wszelkich działań, wszelkich mianowań i wszelkich pożyczek Junty od czasu rozpoczęcia wojny. Jeżeli Junta obstawać będzie przy tych warunkach, tedy będzie musiało w końcu przyjść do zagrożonej angielskiej lub angielsko-hiszpańskiej interwencyi, gdyż Anglia za daleko się posunęła, aby nie nie zrobiwszy mogła się cofnąć z honorem.